

Buurtcoöperatie OHG - 2018

Werken aan de toekomst

In deze nota presenteert de Buurtcoöperatie OHG haar plannen en ambities voor 2018, met een uitloop naar de langere termijn. De nota borduurt voort op de nota *Van publieke waarde. Toekomstnota Buurtcoöperatie-OHG 2017-2020* die als fundament diende voor ons begroting 2017 en de daaruit voortvloeiende subsidieaanvragen.

Voor 2018 presenteert deze nota een begroting die als basis dient voor het overleg met de leden van de Buurtcoöperatie tijdens de Algemene ledenvergadering van december 2017 en het overleg met Stadsdeel Oost voor financiële ondersteuning. De nota is als volgt opgebouwd:

Inhoudsopgave

1. IJ-opener, 2 november 2019: 'Bewoners zetten toekomst OHG naar hun hand' – een droom
2. *De start*
3. *De Eester en de activiteiten*
4. *Werken aan publieke waarden*
5. *De agenda voor 2018*

.1 Een droom

Uit *IJ-opener* van 2 november 2019:

Bewoners zetten toekomst OHG naar hun hand

(Van onze speciale verslaggever)

Niemand die de afgelopen maanden het Oostelijk Havengebied aandeed, kon het zijn ontgaan. Overal hangende banieren kondigden het aan. Aan de uitnodiging op affiches op winkelruiten en lantaarnpalen was niet te ontkomen: op 25, 26 en 27 oktober zouden de bewoners van het OHG in een Toekomstfestival de toekomst van hun woongebied met elkaar gaan invullen. Het begon met een talentenfeest op vrijdag 25 oktober in Loods 6 en eindigde zondagmiddag op dezelfde plek met een grote bijeenkomst waarin 125 bouwstenen werden vastgelegd die het fundament moeten vormen voor een duurzaam en sociaal OHG in 2025. Tussen opening en de slotmanifestatie waren meer dan 400 mensen actief betrokken bij dit toekomstproject, waar de Buurtcoöperatie OHG twee jaar aan heeft gewerkt. De eerste voorbereidingen ervoor zijn in het najaar van 2017 begonnen.

Eind 2017 stond de Buurtcoöperatie OHG voor de vraag hoe zij haar rol in het OHG verder vorm moest geven. De coöperatie was twee jaar eerder gestart vanuit de behoefte van bewoners rondom Entrepot West om meer zeggenschap te krijgen over hun eigen leefomgeving, over de organisatie van de zorg, over alles eigenlijk wat hen aanging. Vanuit die behoefte was Buurtcoöperatie OHG ontstaan, werd het buurtcentrum de Eester ingericht, en groeide het aantal activiteiten en betrokken bewoners elke maand. Dat was een succes, na twee jaar was 'de Eester' een begrip geworden in het OHG.

Platformorganisatie

Maar de Buurtcoöperatie wilde niet een soort welzijnsorganisatie zijn die steeds meer te bieden heeft en waarin bewoners iets naar hun gading kunnen uitzoeken. Aan dat soort welzijnsconsumentisme wilde de Buurtcoöperatie juist een einde maken. De Buurtcoöperatie wilde niet zozeer een leverancier zijn, maar eerder een trampoline, waarin ideeën omhoog stuiten en door bewoners zelf verder worden gebracht. In de moderne terminologie: een platform- en een netwerkorganisatie. De Buurtcoöperatie wilde de sociale infrastructuur vormen die een vruchtbare voedingsbodem zou kunnen zijn voor zoveel mogelijk bewoners van het OHG om betrokken te zijn op hun gebied en op de mensen die daarin wonen.

Eind 2017 leek de Buurtcoöperatie daar al heel goede stappen in gezet te hebben. Via de Buurtbel was er een ondersteuningsnetwerk van bewoners gekomen die elkaar een helpende hand konden bieden, juist ook als het ging om de informele zorg. Er waren mensen met duurzaamheid in de weer. Er liep van alles. Maar het was ook

nog een beetje hap-snap, afhankelijk van de inzet van enkele personen. Er zat zeker muziek in, maar het was nog geen breed gedragen en bij velen bekend muziekstuk.

Toekomstwerkplaats

Zo ontstond het idee om een OHG-Toekomstwerkplaats voor te gaan bereiden. Dat idee werd ook ingegeven door de onzekerheid over de toekomst van de stadsdelen, die meer en meer ontmanteld dreigden te worden en onder controle van de centrale stad zouden komen. De ambtenaren van het stadsdeel Oost werkten inmiddels in een behoorlijk interactieve relatie met mensen die in het OHG actief waren. Je zag ze op straat, bij bijeenkomsten. Maar zou dat ook gebeuren als straks alles volgens de richtlijnen van de centrale stad moest gebeuren. Zouden de recente korte lijnen dan niet snel veranderen in de oude afstandelijke bureaucratische lijnen?

Daar kan je lang en breed over speculeren, zo redeneerde men binnen de Buurtcoöperatie, maar het beste antwoord is dat je dan zelf het initiatief neemt. Dat je proactief wordt, je wensen probeert te verwoorden en op basis daarvan de verbinding zoekt met het bestuurlijk apparaat.

Een Toekomstwerkplaats is daarvoor een ge-eigend instrument. Het is eigenlijk een wat in de vergetelheid geraakt opbouwkinstrument, waarin mensen bij elkaar komen om plannen voor de toekomst te maken en dan via vier stappen - kritiseren, fantaseren, motiveren en concretiseren – een plan maken voor de toekomst. Recent is het enigszins tot leven gewekt via de zogenaamde G1000-burgertoppen, waarin bewoners van een gemeente bijeenkomen om met elkaar te bepalen wat zij van belang vinden in hun gemeente en wat er gedaan

moet worden. In Nederland is deze methode, onder andere in Amsterdam, in een tiental gemeentes toegepast. Het wekt tijdelijk een golf van enthousiasme op, maar het nadeel is dat dit enthousiasme daarna weer langzaam wegebt, omdat de enige dragende organisatie vaak het gemeentebestuur is, en die heeft ook weer zo zijn eigen (politieke) agenda.

Enthousiasme vasthouden

In het OHG is echter niet de gemeente, maar zijn het bewoners, en de Buurtcoöperatie, die het enthousiasme van zo'n burgertop of toekomstwerkplaats vast zouden kunnen houden. Bovendien gaat het niet over een hele stad of zelfs land, maar over een concreet gebied, zijnde de eigen woonomgeving. Dat is een veel natuurlijker en duurzamer draagvlak om de gemobiliseerde energie ook daadwerkelijk vast te houden, redeneerde men binnen de Buurtcoöperatie OHG, toen men zich eind 2017 aan de voorbereiding zette. Maar men realiseerde zich heel goed dat zo'n duurzaam draagvlak alleen tot stand komt als het grondig en langdurig wordt voorbereid. Als de goede mensen worden aangesproken, als meerdere groepen (ondernemers, zzp'ers) zich ervoor gaan inzetten.

2018 gebruikte de Buurtcoöperatie om alles aan te boren in het OHG dat bij kon en moest dragen aan de Toekomstwerkplaats. Men sprak met ondernemers, met actieve groepen op de vijf verschillende schiereilanden die het gebied rijk is, er werden voorbereidende werkgroepen ingesteld over tal van onderwerpen, zoals groen in de buurt, leven op water, energieneutraal, opvoeden, sport, winkelaanbod, talentpresentatie, cultuuraanbod, sociale infrastructuur, onderlinge zorg, ouder worden, vrijwilligerswerk in de buurt, diversiteit, schone straten, collectief inkopen zorg, publieke gebouwen, poëzie in de buurt, buurttoerisme, etcetera. Bij elkaar werden er 37 werkgroepen in de voorbereiding betrokken, allemaal maakten ze een analyse van hun thema en kwamen met aanbevelingen die in de verschillende sessies op het Toekomstfestival van 27, 28 en 29 oktober 2019 in de Buurtburgertop besproken werden. Uit de 237 aanbevelingen van de werkgroepen werden tenslotte 125 bouwstenen vastgesteld waarmee de bewoners van het OHG de toekomst willen vormgeven.

Van pakketbezorging tot app-lab

Een willekeurige greep uit de ideeën:

.- . Het OHG moet poëtischer worden: dode, kale muren in het OHG worden tot leven gewekt door dichtertelijke strofen over water;

.-. Pakketbezorging: er komt rondom winkelcentrum Brazilië een gezamenlijk distributiepunt voor pakketbezorging in het OHG, dat moet voorkomen dat pakketbezorgers met tientallen door de wijk crossen; OHG-ondernemers werken een plan voor een eigen duurzame bezorg- en boodschappendienst in de wijk uit;

.-. Er komt een digitale- ruil en kringloopmarkt die vraag en aanbod binnen het OHG bijeen moet brengen. Dit ter compensatie van het vertrek van de Kringloopwinkel in 2017 en als poging om de overvloed van het OHG duurzaam aan te wenden.

.-. Er komt een OHG-communitycard voor bewoners van het OHG en leden van de Buurtcoöperatie OHG, waarin de culturele kracht van het gebied, de onderlinge betrokkenheid en de lokale economie elkaar vinden en bevruchten.

.-. De Buurtbel zet in de verschillende gebieden van het OHG app-groepen op rondom ouderen van boven de tachtig. De Buurtbel maakt deel uit van deze app-groepjes en kan de verschillende groepjes ook aan elkaar schakelen of versterken.

.-. Er komt een buurtapp-laboratorium, waarin jonge ict'ers en app-ontwikkelaars ideeën ontwikkelen om de informatietechnologie zo effectief mogelijk aan te wenden voor de sociale betrokkenheid en culturele zeggingskracht van het OHG.

.-. Nieuwe bewoners worden door gemeente en Buurtcoöperatie uitgenodigd om actief kennis te maken met de buurt. Gezocht moet worden naar een verplichtende vorm daartoe.

Buurttoekomstmanifest

Zo zijn er 125 bouwstenen, alias actiepunten geformuleerd in een buurttoekomstmanifest, dat de week na de conferentie in alle brievenbussen van het OHG werd verspreid. Bij elk actiepunt staat een coördinerende bewoner vermeld, de totale coördinatie is in handen van de Buurtcoöperatie OHG, waarin inmiddels zo'n 1000 buurtbewoners zich bij hebben aangesloten. Nog steeds te weinig, vindt het bestuur van de Buurtcoöperatie OHG, maar ja, meldt coördinator Meta de Vries: 'Mensen worden tegenwoordig niet zo snel meer lid van een vereniging; ze doen liever iets dat in hun vermogen ligt. De kunst is wel om dat te mobiliseren. Dat is wat de Buurtcoöperatie met de toekomstwerkplaats en de OHG-burgertop heeft gedaan. Daarmee gaan we de komende jaren verder.'

Een dinsdagochtend in de Eester in 2020 - 08.02 uur: Riki steekt de sleutel in de deur van De Eester. Ze is vandaag gastvrouw. Dat doet ze een keer per week, eigenlijk vanaf het begin van De Eester in 2016. Toen was het nog niet druk; in die eerste maanden kon ze makkelijk een boek lezen. Dat is nu wel anders. Je bent de hele dag in de weer. Koffie zetten, mensen informatie geven, bewoners rondleiden. Je zit eigenlijk geen moment stil.

Zeker vandaag niet; want deze dinsdag is een extreem drukke dag. Normaal begint ze ook niet om acht uur, maar omdat om half negen de gemengde commissie leefomgeving vergadert is ze wat vroeger begonnen. Kan ze stoelen neerzetten en koffie zetten.

Een dinsdagochtend in de Eester in 2020 - 08.25 uur: De bewonersleden van de commissie leefomgeving zijn er – zoals altijd – het eerst. Ze wonen dan ook niet ver weg. De ambtenaren komen van verder weg, soms buiten de stad. Maar om 8.40 uur zijn de tien leden (vijf bewoners, vijf ambtenaren) aanwezig en begint de vergadering: op de agenda de herinrichting van de Borneolaan, de entree van het Oostelijk Havengebied, waarvoor bewoners met elkaar een herontwerp gemaakt hebben. Ze zijn er begin 2017 mee begonnen, maar na veel gepraat en gediscussieer en zoeken naar financiering ziet het nu naar uit dat hun plannen tot uitvoer kunnen worden gebracht. Het wachten is op instemming van de centrale stad, altijd langzaam als het om dit soort trajecten gaat.

.2 De start

De Buurtcoöperatie-OHG is in april 2015 opgericht als initiatief van bewoners in het Oostelijk Havengebied. Zij wilden met elkaar meer zeggenschap realiseren over zaken die voor hen en voor de buurt van belang waren. Niet als een nieuw soort welzijnsorganisatie, maar als een platform voor sociaal ondernemerschap. Dat ondernemerschap wil de Buurtcoöperatie stimuleren op meerdere voor bewoners belangrijke terreinen, zoals duurzaamheid & milieu, burenhulp&zorg, leefbaarheid, kunst&cultuur en jeugd&jongeren. Bij 'zorg' gaat het bijvoorbeeld om de vraag hoe de zorg in de buurt georganiseerd wordt en of mensen daar zelf meer greep op kunnen krijgen. In plaats van afwachten wanneer er iemand van een zorgaanbieder kan komen, willen we het perspectief kantelen. We willen de mogelijkheden hebben om zelf de zorg te organiseren, waarbij zo mogelijk ook bewoners uit de directe omgeving of uit de buurt kunnen worden ingeschakeld. Het gaat om het creëren van netwerken of kringen rondom een buurtbewoners met een zorgvraag. Kan de zorg menselijker, persoonlijker en misschien zelf goedkoper? En kunnen we als buurt zelf de benodigde professionele zorg inkopen?

Als het om duurzaamheid gaat, willen we – als voorbeeld - het mogelijk maken dat er in het OHG meer duurzame energie wordt opgewekt, bijvoorbeeld door gebruik te maken van zonne-energie en daarvoor de dakcapaciteit in het gebied beter te benutten. Zon op Zeeburg is één van die initiatieven met de ambitie om alle daken van OHG met zonnepanelen op te tuigen. Maar ook kleinere initiatieven – van wormenhotels tot schoonmaakacties – worden door de Buurtcoöperatie graag gefaciliteerd.

Buurtcoöperatie-OHG barst van de ambities, maar wil geen organisatie zijn die met een kleine kern van bewoners van alles voor de buurt gaat organiseren. De Buurtcoöperatie-OHG ziet zichzelf in de eerste plaats als een platformorganisatie die de gelegenheid biedt aan bewoners om iets in gezamenlijkheid tot stand te brengen. Ze wil dus eerder een lanceerbasis zijn dan een uitvoeringsorganisatie. Eerder een broedplaats dan een productiefabriek. De Buurtcoöperatie wil de krachten onder bewoners en de ideeën die in de buurt leven bundelen; bewoners de gelegenheid bieden om naar voren te treden, bijeen te komen en daar vervolgactie aan te verbinden. Bewust is daarvoor gekozen voor de coöperatiedachte: mensen zijn met hun activiteiten en betrokkenheid geen lid van iets, maar

mede-eigenaar van het geheel . Een mooi voorbeeld van het creëren van netwerken is Museum-En-Zo. Een netwerk van kunstminnende buurtbewoners die het boeiend vindt om met elkaar tentoonstellingen of andere culturele evenementen te bezoeken, zowel in Amsterdam als elders. Elkaar te ontmoeten en te inspireren met 'de kunsten' als centraal thema. <https://buurtcooperatieohg.nl/museum-en-zo/>

In een visiedocument van augustus 2015 worden **de doelstelling** als volgt omschreven:

De Buurtcoöperatie-OHG is een bewonersinitiatief dat zich richt op sociale vraagstukken in relatie tot sociaal ondernemerschap. De hoofddoelstellingen zijn: *het bevorderen van betrokkenheid tussen buurtbewoners en het ontwikkelen en in stand houden van een systeem van burenhulp.*

De visie:

De Buurtcoöperatie legt verbinding tussen bewoners en buurten van het OHG en bevordert daarmee samenhang en betrokkenheid. We nemen als bewoners en als buurt zelf de regie over wat wij belangrijk vinden voor onze woon- en leefomgeving. We stimuleren en faciliteren initiatieven en activiteiten die het prettig en duurzaam wonen bevorderen.

In verschillende **documenten** zijn visie, uitgangspunten verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Deze documenten zijn te vinden op de website. Het gaat om deze documenten:

- Sociaal ondernemingsplan – augustus 2015
- Het nieuwe organiseren en besturen – april 2016
- Inhoudelijke verantwoording Project Verbinding informele-formele zorg – juli 2016
- Toekomstnotitie Buurtcoöperatie-OHG 1917-2020: Werken aan de toekomst, najaar 2017

Een dinsdagochtend in de Eester in 2020 - 09.10 uur: Aad Verkleij arriveert. Hij was ooit ambtenaar, maar noemt zich nu duurzaamheidsmakelaar. Hij begon in een klein project in 2017 voor de Buurtcoöperatie te inventariseren wat er mogelijk was aan het verbeteren van de duurzaamheid van het OHG. Dat bleek heel veel. Zijn eerste project vormde de lanceerbasis van een hele reeks initiatieven, die op de verschillende eilanden van het OHG zeer variëren. Op het Java-eiland is men begonnen met zonnepanelen; in het Cruquius-gebied met autodelen, op het Borneo-eiland met afval. Vandaag heeft Aad een afspraak met Herman Bouwmeester, die voorzitter is van coöperatie Zon op Zeeburg. Zij gaan bekijken of het mogelijk is om het IISG met zonnepanelen te beleggen, waarbij de financiering wordt opgebracht door bewoners (aandeelhouders) van het OHG.

.3 De Eester en de activiteiten

In het afgelopen jaar heeft de Buurtcoöperatie langzaam steeds meer vorm gekregen. Veel aandacht en energie is besteed in het realiseren van De Eester, een eigen ontmoetingsruimte voor de buurt die in januari 2016 de deuren opende. Een burgerinitiatief dat bewoners wil mobiliseren en aan zich binden heeft een basis nodig, een adres, een gezicht. Een eigen ruimte komt de herkenbaarheid ten goede, biedt mogelijkheden om iets te organiseren waar mensen op af kunnen komen en biedt tegelijkertijd ondernemers ruimte om activiteiten te ontplooiën. Precies dat is in 2016 in De Eester gerealiseerd.

In het eerste half jaar van 2016 is De Eester gaan draaien. De plek wil zich ontwikkelen tot een levendig buurtcentrum. Gastvrouwen en gastheren verzorgen de dagelijkse inloop, en ondersteunen de activiteiten. De ruimte wordt langzaam maar zeker ook benut voor activiteiten van verschillende verenigingen en organisaties, en voor zzp'ers die er bijvoorbeeld coaching, yogalessen of kinderactiviteiten geven. Wekelijks zijn er sinds het voorjaar van 2016 ook buurtmaaltijden. In 2017 is de Eester langzaam maar zeker een bekend begrip geworden in het OHG met als gevolg dat steeds meer bewoners, ondernemers en andere organisaties de Eester en de Buurtcoöperatie weten te vinden. Nieuw in 2017 zijn 3 activiteiten voor ouderen onder het motto Samen: Eesterkoor, stoelyoga en creatief.

Een beeld van het gebruik van de Eester in 2017 (eerste negen maanden):

- Dagelijkse inloop voor kopje koffie, informatie en BuurtBel. Gemiddeld 40 per week.
- Verhuur werkplekken: de BuurtBel en 1 zorgorganisatie en flexibel gebruik
- Verhuur buurtbewoners tbv bewonersactiviteiten als naaigroep, taalhulp, creativiteit, leesclub, cultuurgroep. Gemiddeld 3 activiteiten per week.
- Verhuur buurtbewoners tbv feesten/recepties, gemiddeld 1 per week
- Verhuur zzp'ers uit de buurt t.b.v. structurele kinderactiviteiten, yoga, dans, workshops, zwangerschapsyoga, meditatie, mindfulness. Gemiddeld 60 personen per week die hieraan deelnemen.
- Verhuur VVE's en BWC tbv overleg en ALV. Er zijn nu 8 VVE's/BWC die regelmatig de ruimte huren.
- Verhuur tbv bijeenkomsten/overleg zorgprofessionals. Gemiddeld maandelijks een bijeenkomst.
- Wekelijkse Buurtmaaltijd. 12 -20 bewoners per keer.

- Workshops/studiedagen en catering. Afgelopen periode 5x gefaciliteerd.
- Maandelijkse Buurtlezing. Gemiddeld 10-20 bewoners.
- De BuurtBel heeft een bestand van bijna 150 bewoners.

In het najaar van 2016 is er begonnen met het creëren van een actief duurzaamheidsnetwerk in de buurt, met de Buurtcoöperatie-OHG als inhoudelijk, fysiek en digitaal knooppunt. Deelnemers aan dit netwerk zijn behalve bewoners: bedrijven, ondernemers, scholen, VVE's, woningcorporaties, vastgoedpartijen, overheden. De thema's die worden aangepakt zijn onder meer: energie, afval, leefomgeving/openbare ruimte, kringloop huishoudelijke spullen en eten. In het voorjaar van 2017 is met Stadsdeel Oost overeengekomen om op het terrein van duurzaamheid een aantal taken te verrichten die onderdeel vormen van de gebiedsagenda. Daarvoor is € 50.000,- ter beschikking gesteld, een bedrag dat voor een groot deel is gereserveerd voor bewonersinitiatieven.

Een greep uit de activiteiten van de Buurtcoöperatie-OHG. Zie ook de Facebook-pagina en de website:

- **BETROKKENHEID** - Eens per kwartaal organiseert de Buurtcoöperatie-OHG 'Eettafels', waar zo'n vijftig mensen over buurtzaken en buurtkwesties met elkaar in gesprek gaan. Uit deze eettafels komen steeds opnieuw initiatieven en suggesties voort.
- **ZORGZAAMHEID** – Buurtbewoners willen graag iets voor een ander betekenen. Ze zullen zich niet gauw als vrijwilliger melden, maar zijn wel bereid iets voor een buur te doen. De BuurtBel heeft nu een bestand van bijna 150 bewoners, waarvan er minimaal 10 wekelijks actief zijn.
- **SAMENLEVEN/ONTMOETING** – Wekelijks zijn er buurtmaaltijden, gemiddeld aantal deelnemers 12-20, zowel kinderen als ouderen.
- **SAMENLEVEN/Jong en Oud** – Voor de tweede keer het Eesterfestival georganiseerd met o.a. een koekjeswedstrijd waarbij oud en jong de strijd met elkaar aanging.
- **DUURZAAMHEID** – Ontwikkeling van een actief netwerk van OHG-bewoners die zich bezig houdt en activiteiten ontwikkelt rondom duurzaamheidsthema's. Met een Duurzaamheidsmarkt tijdens het Eesterfestival. Nieuw is de Reparatietafel.
- **CREATIVITEIT** – EesterImps zijn gestart met kinderactiviteiten gericht op improvisatie. Nieuw is het onderzoeken van samenwerking met de 8^e Montessorischool.

Een dinsdagochtend in de Eester in 2020 - 09.45 uur: Brenda is laat. Ze is even langs gegaan bij de 68-jarige mevrouw Korenbloem op het Java-eiland. Mevrouw Korenbloem is gevallen, heeft haar heup stevig gekneusd en is op hulp aangewezen. De Buurtbel heeft twee weken geleden samen met mensen van het Stadsdorp Java-eiland een schema opgezet waarin mevrouw Korenbloem geholpen wordt met haar alledaagse dingen die ze nu even niet goed kan doen. Vandaag is Luca gaan kijken hoe het ervoor staat. Goed. Mevrouw Korenbloem kan het verder af met de burens. Vanmiddag gaat ze al weer in een rolstoel naar de wekelijkse bijeenkomst van de BuurtSoos .

Een dinsdagochtend in de Eester in 2010 - 10.02 uur: Net als de vergadering van de commissie leefomgeving afloopt, komen Carla en Aygul binnen. Ze werken voor het sociaal wijkteam dat het OHG en het noordelijk deel van de Indische buurt tot werkterrein heeft. Zij gebruiken de Eester als flexibele werkplek om hun administratie bij te werken, wat ook weer handig is omdat ze dan direct in contact staan met Brenda van de Buurtbel, wat weer efficiënt is als er snel iets geregeld moet worden. Ze schenken zich een kop koffie en loggen in.

.4 Werken aan publieke waarden

De Buurtcoöperatie-OHG is niet bepaald uniek. De afgelopen vijf jaar zijn er in Nederland meer coöperaties opgericht dan in de vijftien jaar daarvoor. Op alle mogelijke terreinen nemen burgers met elkaar initiatief om iets van publieke waarde met elkaar tot stand te brengen. Dat kan gaan om zonne-energie, windenergie, vormen van crowdsourcing en initiatieven op het terrein van de zorg. Bij het landelijk netwerk van burgerinitiatieven (Nederland Zorgt Voor Elkaar) zijn al meer dan 400 initiatieven bekend, en het aantal groeit nog elke dag.

Zo ontstaan er nieuwe verhoudingen tussen formele en informele zorg, tussen professionals en vrijwilligers, tussen burger gestuurde initiatieven en klassieke welzijnsorganisaties, tussen openbaar bestuur en ambtelijk apparaat en zelforganisaties van bewoners. De Buurtcoöperatie-OHG is een uitdrukking van deze verschuiving. De Buurtcoöperatie-OHG komt voort uit het besef dat het realiseren van sociale en politieke doelstellingen en het concretiseren van publieke waarden niet een verantwoordelijkheid is die louter kan worden toebedacht aan de (lokale) overheid of maatschappelijke instituties, zoals welzijnsorganisaties, zorgaanbieders en woningcorporaties. Het is het opnieuw toe-eigenen van publieke verantwoordelijkheid van bewoners om zelf vorm te geven aan de kwaliteit van het samenleven en daarbij niet louter afhankelijk te zijn van de diensten van externe partijen. Ze willen er zelf sturing aan geven. Ze willen die verantwoordelijkheid op een nieuwe manier delen met de bestaande instituties, niet als consument, maar als coproductent.

Hoe dat moet is een zoektocht. Het Instituut voor Publieke Waarden heeft in een onderhoudend boekje uitgewerkt hoe je de maatschappelijke waarden van burgerinitiatieven in kaart kan brengen. Hoe kan je de verschillende partijen (overheid, organisaties en burgers/bewoners) met elkaar tot nieuwe arrangementen laten komen waarin de verschillende belangen en waarden waar de verschillende partijen voor staan benoemd worden en elkaar gaan versterken. Tot welke maatschappelijke winst leidt een hogere maatschappelijke betrokkenheid van burgers en kan deze worden gekapitaliseerd? Duidelijk is dat naar een formule moet worden gezocht waarin de inspanningen die bewoners

leveren om de kwaliteit van het samenleven in hun buurt te verbeteren en publieke verantwoordelijkheid te nemen niet louter als vrijwilligerswerk worden gezien, maar vooral ook als het realiseren van publieke waarde die op enigerlei wijze juist ook financieel-economisch gewaardeerd moet worden.

Buurtcoöperatie OHG wil over dit thema met alle relevante partijen in gesprek. Wat zijn publieke waarden? Hoe kunnen we die delen? Wat staat er tegenover? Om een eerste aanzet te geven tot het kapitaliseren van de inzet van bewoners hebben wij net zoals wij dat in de begroting van 2017 hebben gedaan in de begroting van 2018 de uren waarin bewoners van het OHG zich inzetten voor de kwaliteit van de buurt met € 10,- per actief betrokken uur gewaardeerd. Dat geld is er weliswaar (nog) niet, maar het resultaat wel. Dat willen we graag laten meetellen.

Zie: Harrie Kruijer, Eelke Blokker, Albert-Jan Kruijer, *Hoe waardeer je een maatschappelijk initiatief. Handboek voor publieke ondernemers*. Deventer: Wolters Kluwer 2015.
Zie: <http://publiekewaarden.nl/wp-content/uploads/2015/12/HWJEMI.pdf>

Een dinsdagochtend in de Eester in 2020 - 10.48 uur: Riki leidt Dennis en Daniëlle de Kort rond. Sinds vorige week wonen zij in de C.J.K. van Aalststraat (zijstraatje Van Eesterenlaan). Elke nieuwe bewoner van het OHG ontvangt een welkomstpakket van het stadsdeel en de Buurtcoöperatie. Ze moeten dat wel komen ophalen in De Eester. Het heeft heel wat voeten in de aarde gehad om dit samen met de gemeente/stadsdeel voor elkaar te krijgen. Vooral de centrale stad zag allerlei bedenkingen, maar na een jaar soebatten mag het toch. De gemeente stuurt een welkomstkaartje en meldt dat het welkomstpakket (met veel informatie over buurtondernemers) op te halen is bij De Eester. Riki leidt hen rond door de Eester, geeft hen het informatiepakket en vertelt wat de Buurtcoöperatie doet. De familie De Kort geeft zich meteen op als lid. Riki zet hun gegevens onder hun lidmaatschapsnummer in de administratie: nr. 1282.

.5 De agenda voor 2018

In 2018 bouwt Buurtcoöperatie OHG voort op de ontwikkelingen, groepen en activiteiten die in de afgelopen jaren zijn gestart. Dat is een diverse reeks van initiatieven. We stippen hier voor het beeld slechts een aantal speerpunten kort aan:

Burenhulp/Zorg

Doorontwikkeling van Buurtbel / Zorg op afroep.

Een inspiratiegroep, bestaande uit de BuurtBelcoördinatoren is bezig met een plan van aanpak voor 2018. De drie speerpunten: samenwerking zorgpartijen, financiering, naamsbekendheid vergroten.

Korte termijn: Bereik vergroten, netwerk verbreden m.b.t. zorg op afroep, deelname substantieel.

Het creëren van netwerken rondom een zorgvrager. Het is voor bewoners vanzelfsprekend dat ze bij hulpvragen naar De BuurtBel gaan.

Lange termijn: In wooncomplexen zijn burennetwerken die ingezet worden bij een zorgvraag van één van de bewoners. Collectief zorg inkopen/organiseren in buurt. Het verbeteren van de sociale-, fysieke- en zorgomgeving van ouderen en kwetsbare groepen opdat zij langer zelfstandig kunnen wonen.

Buurtpartners: Stadsdorpen, Buurtsoos.

Maatschappelijke partners: gemeente (WMO), Civic, zorgaanbieders, verzekeraars.

Duurzaamheid & milieu

Buurtcoöperatie OHG stimuleert en ondersteunt bewoners om duurzame ideeën en wensen om te zetten in acties. Dit gebeurt door personele inzet en de mogelijkheid van financiële steun. De activiteiten zijn gericht op energiebesparing, opwekken en distributie van duurzame energie, reparatie en hergebruik van huishoudelijke spullen, verbeteren van de afvalscheiding, een scholenproject rondom zwerfafval.

Korte termijn: zes bestaande initiatieven versterken en vergroten; een excursie en presentatiefilms ter inspiratie van andere bewoners; een workshop voor VVE's; een reparatietafel; een evenement voor inzameling/hergebruik/scheiding; uitbreiden van net netwerk; meer actieve bewoners betrekken.

Lange termijn: optimaliseren energiezuinigheid; alle geschikte OHG-daken-zonne-energie; realiseren warmtetransitie; OHG CO2 neutraal; creëren circulaire inzamelpraktijk; schone straten in de hele wijk.

Buurtpartners: Zon op Zeeburg, VVE's, bewonerscommissies, individuen, scholen, ondernemers.

Maatschappelijke partners: corporaties, gemeente/stadsdeel, zonnepaneel-leveranciers, bestaande energie collectieven (Amsterdam energie), kringloopbedrijven.

Maatschappelijk programma Van Lohuizenlaan

Integratie en inburgering

Buurtcoöperatie OHG is samen met BOOST uitvoerder van het zogeheten maatschappelijk programma rondom de komst van 40 statushouders (en 40 jongeren) in een nieuw tijdelijk complex aan de Van Lohuizenlaan. Het idee is om nieuwkomers een warm welkom te heten in de buurt en met hen samen tot initiatieven te komen die bijdragen om hun weg in de Nederlandse samenleving, en in de buurt beter, sneller en aangenamer te kunnen vinden.

Korte termijn: verbindingen tussen bewoners en nieuwkomers, accent op de organisatie van taalondersteuning en wegwijs in de buurt.

Lange termijn: duurzame verbindingen tussen buurtbewoners en statushouders, arbeidsscholing van migranten bij relevante ondernemers in de buurt.

Maatschappelijke partners: Boost, gemeente, woningcorporatie Alliantie, Socius (beheerder complex).

Ruimtelijke inrichting & gebiedsontwikkeling

Bestaande initiatieven ondersteunen / faciliteren / verder brengen

Revitalisering winkelgebied Brazilië, de (onaantrekkelijke) Veemkade en het gebruik van het water. Planvorming met betrekking tot Het Waterhart.

Sporenburg en het fietsverkeer over de aan te leggen fietsbrug. Veel onrust, veel onenigheid.

Entree Oostelijk Havengebied via de Borneolaan. Plannen om deze entree te verbeteren.

Voorbereiding en mobiliseren medewerking voor een **Toekomstwerkplaats OHG/Burgertop OHG**. In 2018 voorbereiding, in 2019 uitvoering en realisatie.

Community card OHG

Revitaliseren van de OHG member card die tijdens Sail is ontstaan. Doel om verbinding te maken tussen buurtondernemers en bewoners, Lokale economie stimuleren en maatschappelijke betrokkenheid.

Jeugd en jongeren

EesterImps en daarmee jeugd binden aan de Eester

Jongerenspreekuur i.s.m. ClubInfo - Dynamo

Stageplekken

Buurtpartners: scholen, ondernemers, bewoners

Maatschappelijke partners: Dynamo

Ouderen

Ontmoeting en gezelligheid. Samen doen.

Eesterkoor, stoelyoga, creatief

Cultuur

Eesterfestival

Museum-en Zo

Maandelijkse Buurtlezing door een buurtbewoner

Leefbaarheid en sociale cohesie

Leefbaarheid en ruimtelijke inrichting hebben een nauwe relatie met elkaar. Dit altijd in samenhang met elkaar bekijken.

Ontwikkelingen rondom wonen. Betaalbare huren, levensbestendigheid.

- Organiseren van een platform/bijeenkomst, denk aan o.a. ontwikkelingen Java-eiland, en de Key

BuurtBalie OHG

Doorontwikkeling en beheer van digitaal platform. De agenda van het OHG. Met organisaties, nieuws en activiteiten.

Een dinsdagochtend in de Eester - 11.30 uur: Drie bewoners uit het Pacman-gebouw op het Borneo-eiland hebben elkaar gevonden in het idee om een digitaal repaircafé te openen. Het oude repair-idee ging om kapotte apparaten. In Repaircafés probeerde men die te repareren. Maar het treurige is dat vrijwel alle apparaten zo in elkaar zijn gezet dat ze niet meer te repareren zijn. Daarentegen schort er bij heel veel mensen wat aan hun digitale apparaten. Een programma loopt niet goed, ze krijgen vreemde meldingen; sommige programma's doen het niet terwijl ze het wel moeten doen. Bij het digitale repaircafé kan je je laptop meenemen en dit type digitale klachten voorleggen aan een paar computernerds, of te wel deze drie mannen die in het Pacman-gebouw wonen. Zij praten met de Buurtcoöperatie, over de vraag wat de Buurtcoöperatie voor ze kan betekenen. De Buurtcoöperatie vindt het idee geweldig, maar kampt eigenlijk met ruimtegebrek. Er is geen vast moment meer beschikbaar waarop de dit digirepaircafé zou kunnen draaien. Besloten wordt om te kijken of het digirepaircafé niet een start zou kunnen maken bij De Oceaan, waar iets meer ruimte is en eigenlijk ook meteen meer cafémogelijkheden zijn.